

REE 2012

Nowe uwarunkowania na rynku energii elektrycznej w 2012 roku – szanse i zagrożenia dla uczestników rynku

SESJA PLENARNA II, 9 maja 2012 r

XVIII Konferencja Naukowo-Techniczna

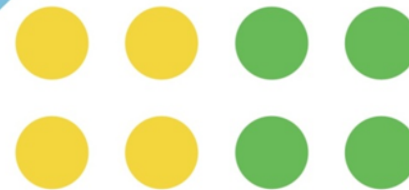
RYNEK ENERGII ELEKTRYCZNEJ:

***„Energetyka w dobie integracji
europejskiej i kryzysu finansowego”***

Kazimierz Dolny, 8–10 maja 2012 r.

Marek Kulesa

dyrektor biura TOE

- 1. Wprowadzenie**
- 2. Proponowane zmiany aktów prawnych polskiego rynku energii (trójpak energetyczny) a uregulowania unijne**
  - 2.1. Projekt nowego Prawa energetycznego**
  - 2.2. Projekt nowej ustawy o odnawialnych źródłach energii**
  - 2.3. Projekt nowego Prawa gazowego**
- 3. Ustawa o efektywności energetycznej a prace nad nową dyrektywą efektywnościową**
- 4. Wybrane, nowe uwarunkowania rynku energii elektrycznej**
- 5. Podsumowanie**

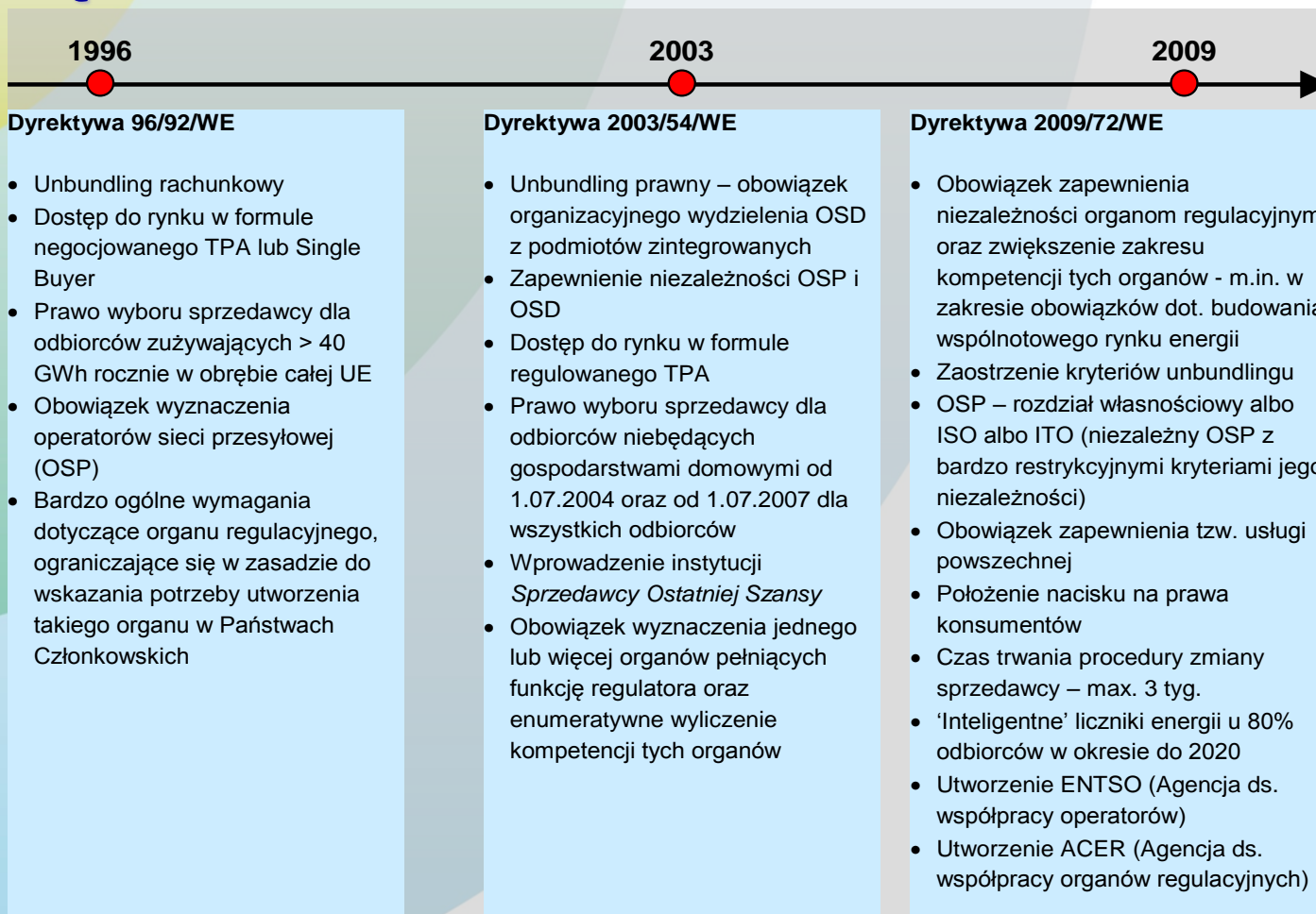

DEFINICJA RYNKU A SEKTOR ENERGETYCZNY

- ❖ **RYNEK** - zespół mechanizmów umożliwiający kontakt producentów z konsumentami
- ❖ **RYNEK** - miejsce gdzie spotykają się kupujący i sprzedający w celu dokonania transakcji
- ❖ **RYNEK** to całość aktów transakcji kupna i sprzedaży oraz warunków w jakich one przebiegają.
Na rynku konkurencyjnym dokonuje się ustalenie ceny oraz ilości potrzebnych dóbr

PRZEGLĄD DYREKTYW W SPRAWIE RYNKU ENERGII

Źródło: RYNEK ENERGII ELEKTRYCZNEJ W POLSCE - stan na 31 marca 2010 r. Raport TOE, Warszawa, 30 kwietnia 2010 r.

PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA FORMALNO - PRAWNE RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ

- ❖ **DYREKTYWA 2009/28/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia **23 kwietnia 2009 r.** w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE
- ❖ **DYREKTYWA 2004/8/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia **11 lutego 2004 r.** w sprawie wspierania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii oraz zmieniająca dyrektywę 92/42/EWG

PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA FORMALNO - PRAWNE RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ

- ❖ **ROZPORZĄDZENIE nr 1227/2011** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia **25 października 2011 r.** w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT)
- ❖ **ROZPORZĄDZENIE Nr 714/2009** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia **13 lipca 2009 r.** w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie nr 1228/2003

HIERARCHIA KRAJOWYCH REGULACJI PRAWNYCH W ELEKTROENERGETYCE W POLSCE

- ❖ ustawa z dnia **10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne** (jako narzędzie wdrażania dyrektyw UE)
- ❖ **rozporządzenia wykonawcze Ministra Gospodarki** uszczegółowiające zapisy ustawy
- ❖ **koncesje** Prezesa URE
- ❖ zasady, regulaminy, instrukcje w tym w szczególności: **IRiESP oraz IRiESD**
- ❖ umowy zawierane pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi, w tym GUD
- ❖ umowy zawierane pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi i odbiorcami na świadczenie usług dystrybucyjnych i sprzedaż energii

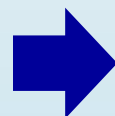

TRÓJPAK ENERGETYCZNY – projekty nowych regulacji energetycznych (21 grudnia 2011 r.)

Energia elektryczna i ciepło

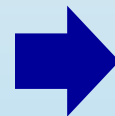
Polityka energetyczna

Prezes URE

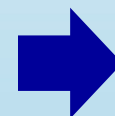
Ustawa – Prawo energetyczne

Gaz ziemny

Ustawa – Prawo gazowe

Odnawialne Źródła Energii

Ustawa o odnawialnych źródłach energii

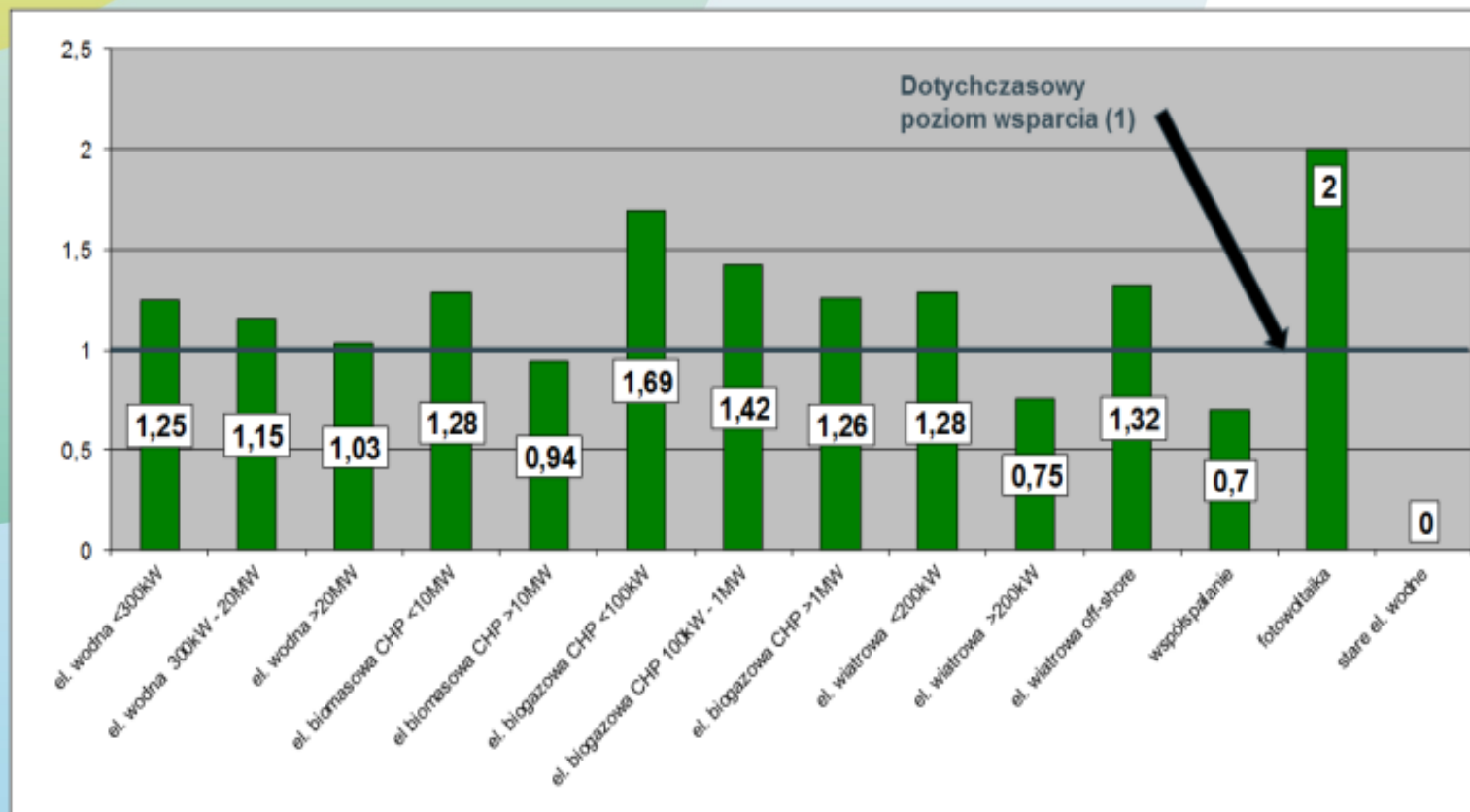
Ustawa Prawo energetyczne – nowe rozwiązania. Regulacja prokonsumenckie

- ❖ system wsparcia dla odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej
- ❖ Rzecznik Praw Odbiorców, stałe sądy polubowne przy Prezesie URE
- ❖ dostarczanie energii elektrycznej do odbiorców w gospodarstwie domowym jedynie na podstawie umowy kompleksowej
- ❖ obowiązek rozliczania energii elektrycznej wg rzeczywistego zużycia
- ❖ obowiązek montażu liczników inteligentnych
- ❖ sprzedaż awaryjna dokonywana przez OSD
- ❖ obowiązek opracowania i zawarcia przez OSD z SO generalnej umowy dystrybucji energii elektrycznej
- ❖ utworzenie centralnego zbioru informacji pomiarowych oraz prowadzącego go operatora informacji pomiarowych wraz z systemem taryfowania i kontroli

Ustawa o odnawialnych źródłach energii. Cele

- ❖ optymalizacja systemu wsparcia OZE (uwzględnienie możliwych zmian ceny energii elektrycznej, wprowadzenie współczynników)
- ❖ wsparcie mikroinstalacji prosumenckich
- ❖ uporządkowanie i uproszczenie przepisów prawa w zakresie wytwarzania energii z OZE
- ❖ pełna transpozycja Dyrektywy 2009/28/WE (OZE)

Ustawa o odnawialnych źródłach energii. Wskaźniki

PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA FORMALNO - PRAWNE RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ

- ❖ **DYREKTYWA 2006/32/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia **5 kwietnia 2006 r.** w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/76/EWG

22 czerwca 2011 r. Komisja przedstawiła projekt nowej dyrektywy dotyczącej poprawy efektywności energetycznej, uchylającej dyrektywę Rady *2004/8/EC and 2006/32/EC* (*Proposal for a Directive on energy efficiency and repealing Directives 2004/8/EC and 2006/32/EC* [COM(2011)370, 22/06/2011], http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/eed_en.htm)

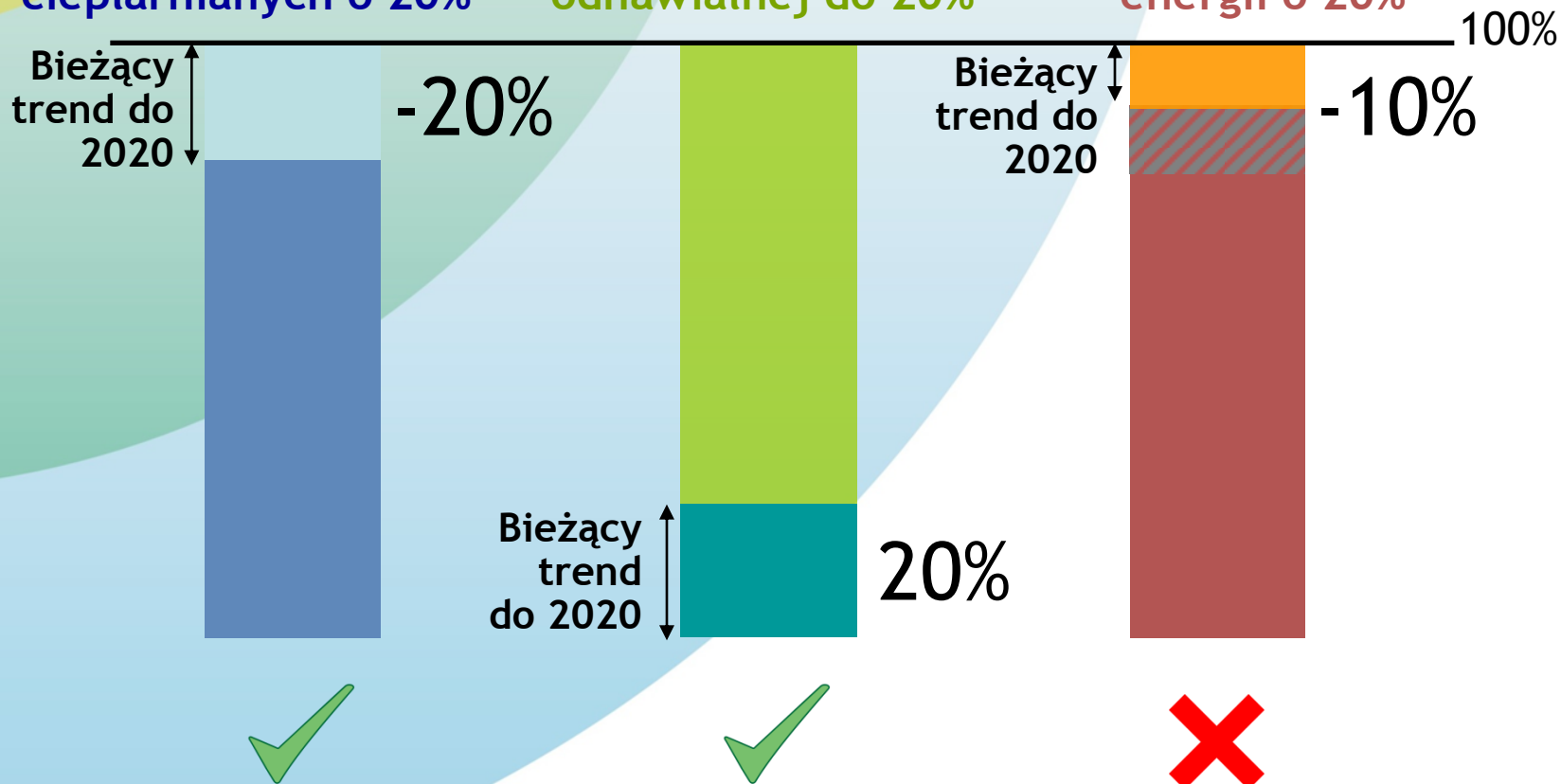

CEL 3x20 PODSTAWOWYM ZADANIEM UNII EUROPEJSKIEJ W PERSPEKTYWIE 2020 ROKU

Redukcja emisji gazów cieplarnianych o 20%

Wzrost udziału energii odnawialnej do 20%

Zmniejszenie zużycia energii o 20%

Źródło: Gierulski K.: Nowa Dyrektywa UE dotycząca poprawy efektywności energetycznej - Wyzwania i proponowane rozwiązania. DG Energy 22/06/2011

CELE USTAWY

- ❖ ustanowienie systemu administracyjnego promującego i wspierającego uzyskiwanie oszczędności energii, zwłaszcza w końcowym wykorzystaniu energii
- ❖ wypełnienie postanowień **dyrektywy 2006/32/WE**
- ❖ wzrost efektywności energetycznej u odbiorców końcowych realizowany poprzez:
  - określenie celów w zakresie oszczędności energii, mechanizmów, zachęt i ram prawnych, organizacyjnych i finansowych niezbędnych do usunięcia barier utrudniających wzrost efektywności
  - stworzenie warunków dla rozwoju i promowania rynku usług energetycznych i dostawców środków wzrostu efektywności
- ❖ rozwój mechanizmów rynkowych, w tym głównie świadectw efektywności energetycznej stymulujących poprawę efektywności energetycznej

PRZETARGI PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH POPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Przetarg prowadzony oddzielnie dla trzech kategorii
przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej:

- ❖ zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych
- ❖ zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych
- ❖ oraz zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyle lub dystrybucji

Wybierane będą najlepsze projekty, przewidujące najbardziej efektywne rozwiązania, tzn. dające największe oszczędności energii przy najniższych kosztach

O BOWIĄZEK ZAKUPU „BIAŁYCH CERTYFIKATÓW”

Przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (także odbiorcy końcowi, towarowe domy maklerskie i domy maklerskie) będą obowiązane, w zakresie określonym w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki:

- ❖ **uzyskać i przedstawić do umorzenia** Prezesowi URE świadectwo efektywności energetycznej o wartości, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego (toe), **nie większej niż 3 % ilorazu kwoty przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego odbiorcom końcowym**, osiągniętego w roku poprzedzającym rok, w którym obowiązek ten będzie realizowany i jednostkowej opłaty zastępczej lub
- ❖ **uiścić opłatę zastępczą**

OBOWIĄZEK ZAKUPU „BIAŁYCH CERTYFIKATÓW” (cd)

$$Oz = Ozj \times Ep$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Oz – opłatę zastępczą wyrażoną w złotych

Ozj – jednostkową opłatę zastępczą, nie niższą niż 900 zł i nie wyższą niż 2700 zł za tonę oleju ekwiwalentnego

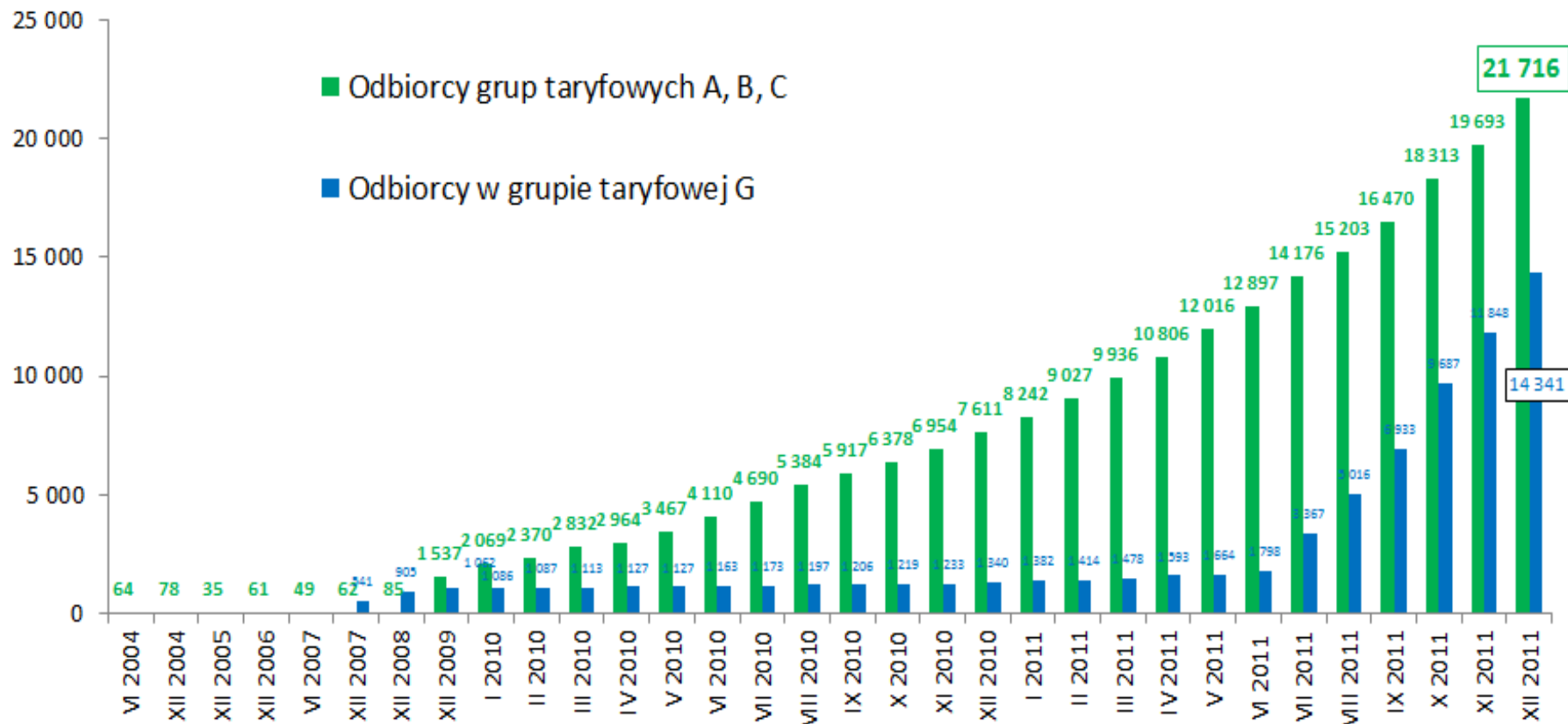
Ep – ilość energii pierwotnej, wyrażoną w toe, równą różnicy między ilością energii pierwotnej wynikającą z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej w danym roku i ilością energii pierwotnej wynikającą ze świadectw efektywności energetycznej, umorzonych przedsiębiorstwu energetycznemu

Opłaty zastępcze płacone są na rzecz NFOŚiGW

TERMINY WCHODZENIA W ŻYCIE REGULACJI PRAWNYCH I OKRESY ICH OBOWIĄZYWANIA

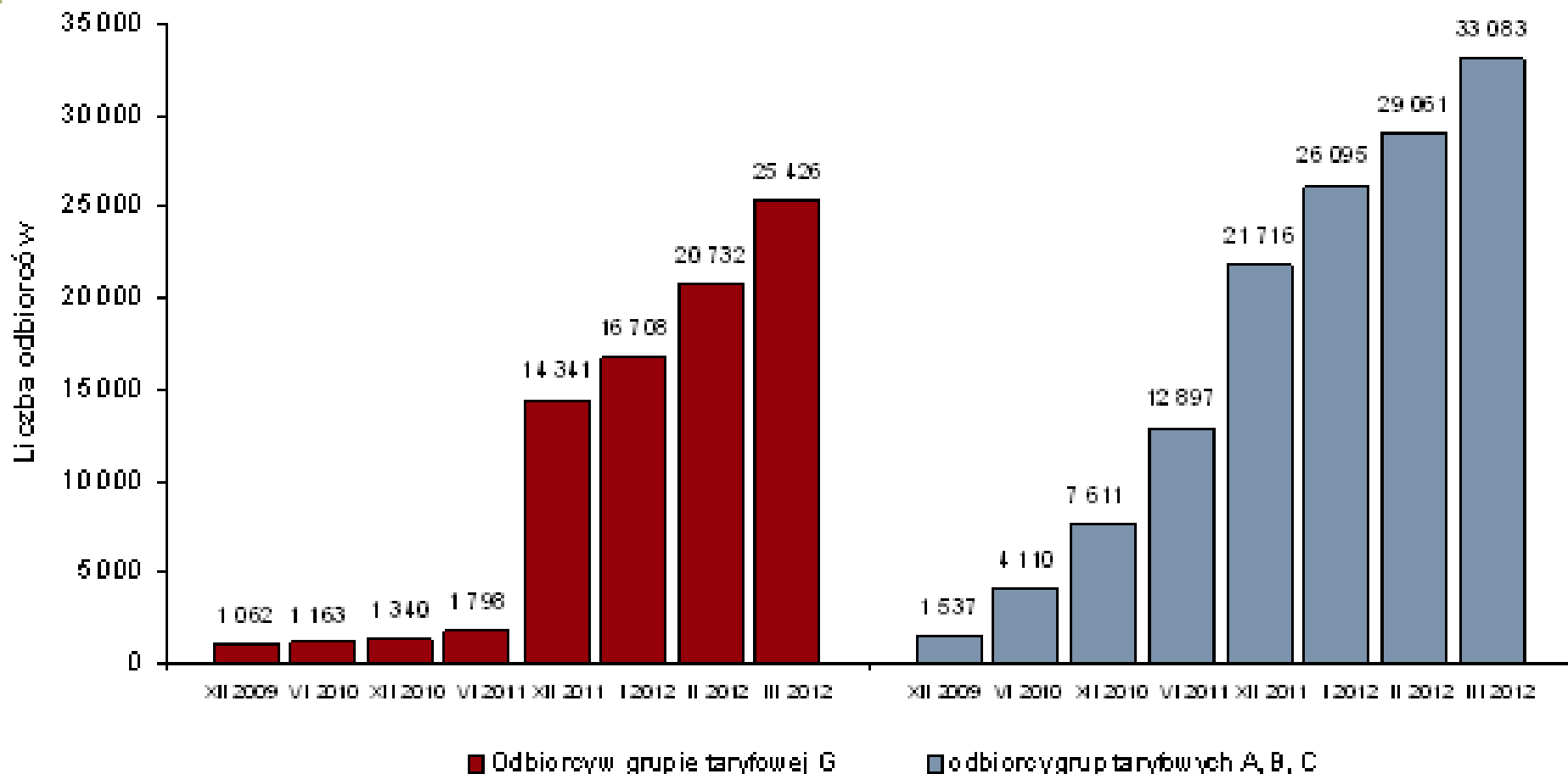
- ❖ **2011 r.** - nadawanie uprawnień do wykonywania zawodu audytora efektywności energetycznej
- ❖ **2012 r.** - początek organizacji i ogłaszanie przetargów w celu wyboru przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej
- ❖ **2013– 2015 r.** - okres wykonywania obowiązku zakupu i umorzenia świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenia opłaty zastępczej
- ❖ **31 marca lat 2014 – 2016** - rozliczanie obowiązku umorzenia świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenia opłaty zastępczej za poprzedni rok kalendarzowy
- ❖ **1 kwietnia 2016** - Prawa majątkowe wynikające ze świadectw efektywności energetycznej, które nie zostaną umorzone przez Prezesa URE do dnia 31 marca 2016 r., **wygasają z mocy prawa**

KORZYSTANIE Z PRAWA WYBORU SPRZEDAWCY, CZERWIEC 2004 - GRUDZIEŃ 2011

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych URE

LICZBA ZMIAN SPRZEDAWCY, STYCZEŃ – MARZEC 2011

Źródło: URE, 8 maja 2012 r.

**PRĄD TO TEŻ TOWAR
ZDECYDUJ, OD KOGO
GO KUPUJESZ**

ZNAJDŹ SPRZEDAWCĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA SWOIM TERENIE

DLA ODBIORCY PRZEMYSŁOWEGO I INSTYTUCJONALNEGO

Chcesz zmienić sprzedawcę energii, ale nie wiesz jak? Urząd Regulacji Energetyki oddaje do Twojej dyspozycji witrynę, gdzie znajdziesz wszelkie niezbędne informacje dotyczące zmiany sprzedawcy energii.

MASZ PRAWO!

MASZ WYBÓR

MASZ PYTANIE?

Zmiana sprzedawcy krok po kroku...

Chcesz to zrobić jeszcze prościej?

Dokonaj wyboru sprzedawcy i zawrzyj umowę sprzedaży

Następna zmiana sprzedawcy ►

© Poradnik Otwarcia Rynku. Wszelkie prawa zastrzeżone. Przy wykorzystaniu materiałów wymagane jest podanie źródła. Nota copyright © do artykułów zamieszczonych na stronie Urzędu Regulacji Energetyki przysługują autorom tych artykułów.

Serwer niniejszy nie jest połączony z siecią URE. Zawiera tylko dane udostępniane przez URE.

wersja PDA | wersja tekstowa

Źródło: <http://www.maszwybor.ure.gov.pl/>

Wybrane, nowe uwarunkowania rynku energii elektrycznej

120118Z1

18.01.2012 r.

Szanowny Pan Prezes
Marek Woszczyk
Urząd Regulacji Energetyki

Nawiązując do ustaleń dotyczących opracowania wzorca Generalnej Umowy Dystrybucji umożliwiającej świadczenie przez sprzedawców usługi kompleksowej dla odbiorców grup taryfowych G (GUD-K), uprzejmie informujemy, że zakończone zostały wspólne prace PTPIREE i TOE mające na celu wypracowanie wzorca GUD-K w ramach samoregulacji przedsiębiorstw energetycznych zrzeszonych w Towarzystwach.

W załączeniu przekazujemy wypracowaną treść GUD-K.

Jednocześnie informujemy, że zaakceptowana przez Radę Zarządzającą TOE oraz Zarząd PTPIREE treść wzorca GUD-K zostanie przekazana do członków obu Towarzystw wraz z rekomendacją do praktycznego stosowania. Dodatkowo przyjęty dokument, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, zostanie zamieszczony na stronach internetowych TOE oraz PTPIREE.

Mamy nadzieję, że zakończenie prac nad wzorcem GUD-K, znacząco przyczyni się do dalszego rozwoju konkurencyjnego rynku energii w Polsce.

Z poważaniem
Artur Różycki
Prezes PTPIREE

Krzysztof Zamasz
Prezes RZ TOE

Wzór GUD-kompleksowy

GENERALNA UMOWA DYSTRYBUCJI DLA USŁUGI KOMPLEKSOWEJ

nr .....

Niniejsza Generalna Umowa Dystrybucji dla Usługi Kompleksowej (zwana dalej „Umową”) została zawarta w ....., dnia ..... roku, pomiędzy:

..... z siedzibą w ..... przy ul. ...., o numerze NIP: ....., wpisanym do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w ..... Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS ....., kapitał zakładowy równy: ..... zł, kapitał zakładowy wpłacony w wysokości: .....00 zł/kapitał zakładowy wpłacony w całości¹, zwanym dalej „OSD”, reprezentowanym przez:

1. ....

2. ....

a
..... z siedzibą w ..... przy ul. ...., o numerze NIP: ....., wpisanym do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy ..... Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS ....., kapitał zakładowy równy: ..... zł kapitał zakładowy wpłacony w wysokości: .....00 zł/kapitał zakładowy wpłacony w całości¹, zwanym dalej „Sprzedawcą”, reprezentowanym przez:

1. ....

2. ....

Każda ze stron Umowy może być zamiennie nazywana **Stroną**, łącznie **Stronami**

Reprezentanci **Stron** oświadczają, że:

- działają na podstawie aktualnych upoważnień do reprezentowania swej **Strony** w zakresie zaciągania zobowiązań wynikających z **Umowy**,
- **Umowa** jest zawarta przez **Strony** w dobrej wierze i przekonaniu o zgodności z obowiązującym prawem,
- na okoliczność potwierdzenia umocowania do zaciągania zobowiązań przez ww. reprezentantów **Stron**, jest Załącznik do **Umowy** zawierający aktualne na dzień podpisania **Umowy** odpisy z Krajowego Rejestru Sądowego oraz pełnomocnictwo o ile jest wymagane każdej ze **Stron**.

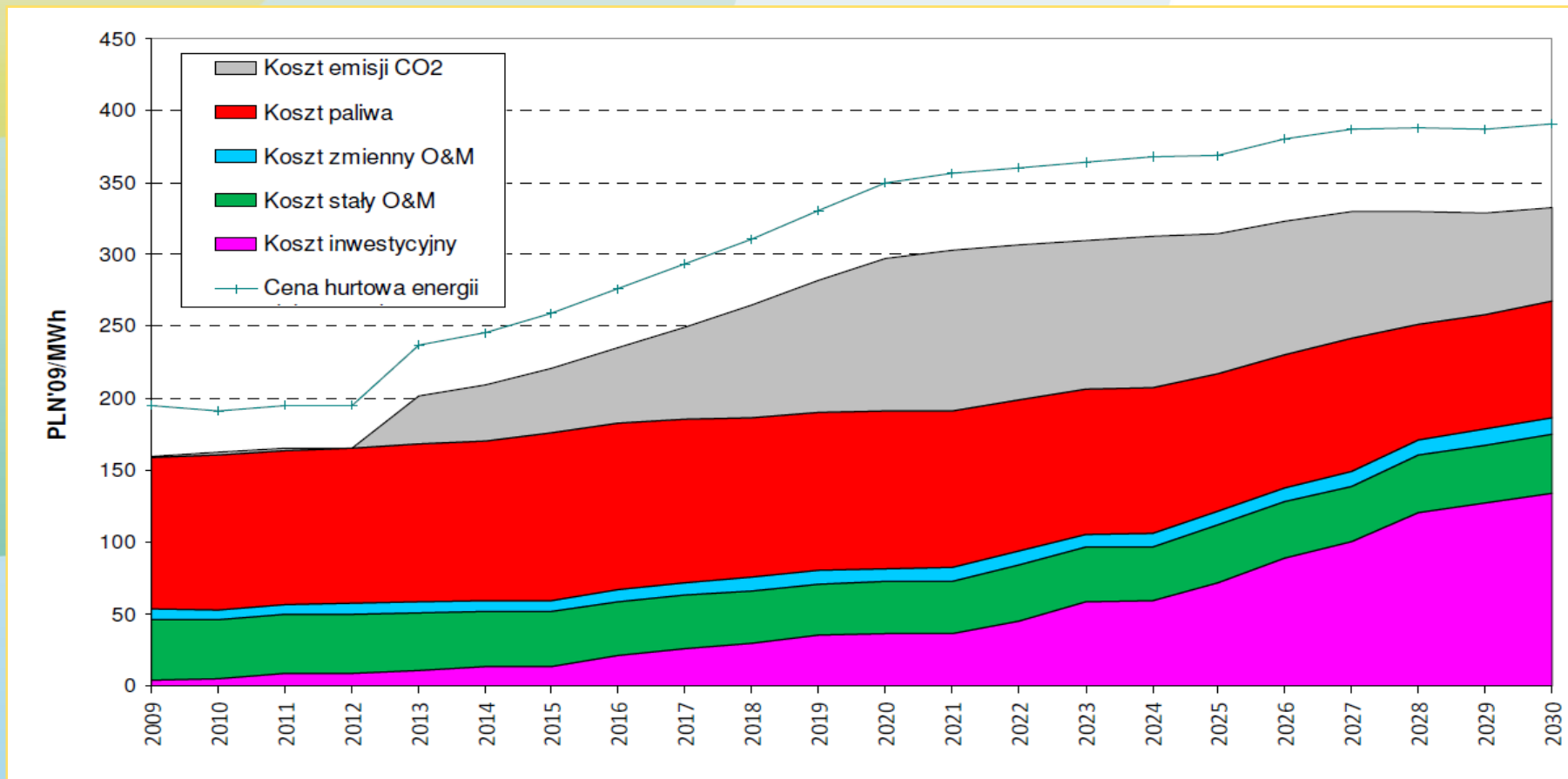
OSD

Strona 1 z 35

SPRZEDAWCA

PROGNOZA KOSZTÓW I CEN ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Źródło: Aktualizacja Prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię do roku 2030.
ARE SA na zamówienie Ministerstwa Gospodarki, Warszawa, wrzesień 2011

Prosument – świadomy klient

Świadoma konsumpcja

- B** Termostat: Potrafi automatycznie wyregulować temperaturę w domu w oparciu o komunikację z dostawcą prądu, potrzebami domowników i kosztem energii w taryfach TOU (Time Of Use)
- C** Inteligentne urządzenia: Pralki, suszarki, zmywarki są podłączone do sieci i są sterowane tak aby dopasować się do taryf TOU.

Komunikacja

- A** Inteligentny licznik: pozwala na dwustronną komunikację między OSD a klientem końcowym dzięki sterowaniu poprzez komputer/telefon/czujniki pozwala na zużycie energii powiązane z czasem TOU

Wzrost Obrotu

- E** Baterie słoneczne, turbiny wiatrowe, urządzenia kogeneracyjne CHP (z ang. Combined Heat and Power) Klient produkuje energię elektryczną która może zostać użyta na własne potrzeby jak i sprzedana do sieci.
- D** Auto elektryczne: Pozwala znacznie obniżyć koszty paliwa ładując się poza godzinami szczytu a nawet być magazynem energii w godzinach szczytu.

Źródło: SCD Analysis

Wybrane, nowe uwarunkowania rynku energii elektrycznej

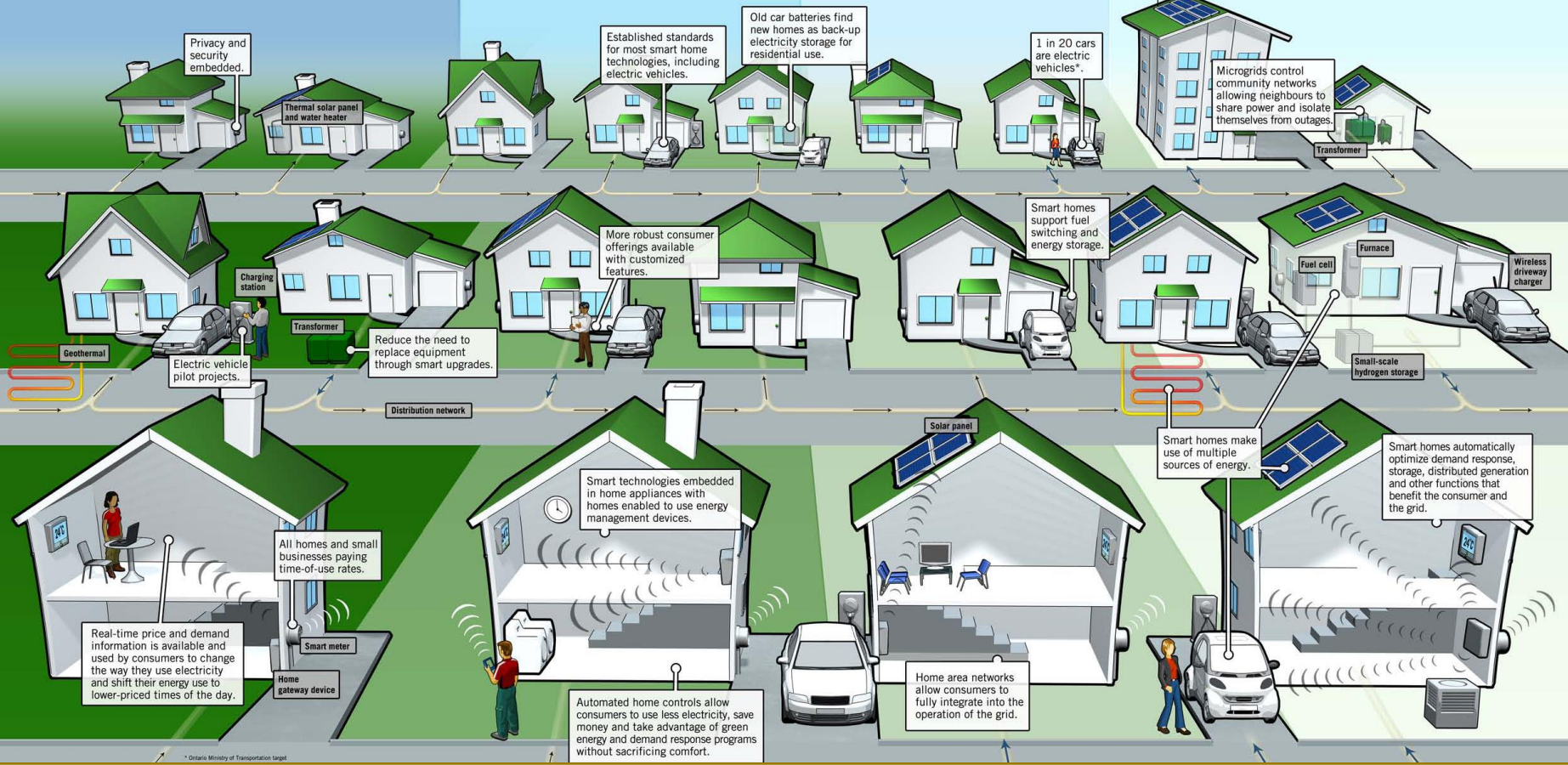
Ontario Smart Home Roadmap

2012

2015

2020

2030

Modernizing Ontario's Electricity System: Next Steps.
Second Report of the Ontario Smart Grid Forum, May 2011

towarzystwo
obrotu
energią

RYNEK ENERGII ELEKTRYCZNEJ W POLSCE - stan na 31 marca 2012 r. Raport TOE

Warszawa, 30 kwietnia 2012 r.

Towarzystwo Obrotu Energią
ul. Czackiego 7/9/11, 00-043 Warszawa
tel. (22) 827 57 93, fax (22) 826 61 55, e-mail: toe@toe.pl www.toe.pl
KRS 0000181074 Konto Polseo S.A. NRB: 56 1240 6218 1111 0000 4613 2529

Rynek Energii Elektrycznej w Polsce - stan na 31 marca 2012 r. Raport TOE

SPIS TREŚCI:

I. Wprowadzenie.....	3
II. Kluczowe działania (zrealizowane oraz planowane) na rynku energii elektrycznej w Polsce w okresie od 1 kwietnia 2011 r. do 31 marca 2012 r.	4
1. Utrzymanie obowiązku zabierania przez Prezesa URE taryf (sprzedaży energii elektrycznej) w grupach taryfowych G.....	7
2. Prace nad procedurą zmiany sprzedawcy, generalną umową dystrybucji oraz umową kompleksową	8
3. System wsparcia OZE i kogeneracji	11
4. Uwarunkowania handlu giełdowego w polskich realiach rynku energii elektrycznej	14
5. Rozporządzenie REMIT na rynku polskim.....	16
6. Efektywność energetyczna – kluczowe aspekty prawne w Polsce	19
7. Wpływ rynku uprawnień do emisji CO ₂ na rynek energii elektrycznej	20
8. Wymiana międzysystemowa (eksport – import) – wybrane aspekty.....	24
P.1. Projekt nowej ustawy – Prawo energetyczne	25
P.2. Projekt nowej ustawy o odnawialnych źródłach energii	26
P.3. Nowa architektura rynku energii elektrycznej w Polsce	28
P.4. Znaczenie nowych trendów rozwoju elektroenergetyki (prosumentów, mikrogeneracji, inteligentnych liczników i inteligentnych sieci energetycznych) dla polskiego rynku energii elektrycznej	29
P.5. Dokumenty i działania unijne dotyczące rynków finansowych, które będą miały wpływ na rynek energii w Polsce.....	31
III. Kształtowanie się cen energii elektrycznej	33
Rynek Dnia Następnego	33
Rynek terminowy	35
IV. Propozycje działań krótko- i długoterminowych	37
V. Zastosowane skróty i oznaczenia	39
VI. Materiały źródłowe	40
VII. Zespół autorski	42

Rozpowszechnienie Raportu, jak również przytoczenie jego fragmentów, dozwolone ze wskazaniem źródła.

Copyright © Towarzystwo Obrotu Energią 2012

dziękuję za uwagę

